

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Муниципальное образование «Закаменский район»
Муниципальное автономное общеобразовательное учреждение
«Бортойская средняя общеобразовательная школа»
(МАОУ «Бортойская СОШ»)

РАССМОТРЕНО

на Педагогическом совете
(Протокол № 1
от 25.08.2023 года)

СОГЛАСОВАНО

Наблюдательным Советом
(Протокол № 1
от 25.08.2023 года)

УТВЕРЖДЕНО

Приказом по МАОУ
«Бортойская СОШ» № 58
от 28.08.2023 года

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
учебного предмета «Родной (бурятский) язык»
для обучающихся 8 класса

у. Бортой 2023 г

ТАЙЛБАР И БЭШЭГ

«Буряад хэлэн» гэхэн курсын ажалай программа хадаа Россиин Федерациин хуралсалай Министерствын тогтоолнууд дээрэ үндэхэлжэ зохёогдоһон хуралсалай программа болоно:

- Федерального закона от 29.12.2012 № 273-ФЗ «Об образовании в Российской Федерации»;

- приказа Минпросвещения России от 22.03.2021 № 115 «Об утверждении Порядка организации и осуществления образовательной деятельности по основным общеобразовательным программам – образовательным программам начального общего, основного общего и среднего общего образования»;

- приказа Минпросвещения России от 18.05.2023 № 370 «Об утверждении федеральной образовательной программы основного общего образования» (далее – ФОП ООО);

- приказа Минпросвещения России от 31.05.2021 № 287 «Об утверждении федерального государственного образовательного стандарта основного общего образования» (далее – ФГОС ООО третьего поколения);

- Закона Республики Бурятия от 13.12.2013 № 240-V «Об образовании в Республике Бурятия»;

- Закона Республики Бурятия от 10 июня 1992 г. №221-ХП «О языках народов Республики Бурятия» (с изменениями и дополнениями);

- Устав МАОУ «Бортойская СОШ»

- Основная образовательная программа основного общего образования МАОУ «Бортойская СОШ»

Тус программа гүрэнэй ФОП, Буряад Республикын Хуралсалай болон эрдэм ухаанай министерствын туршалгын программа дээрэ үндэхэлэгдэнэ. Буряад дунда хургуулида түрэлхи литература хуралсалай предмет болгогдожо, үзэгдэжэ байдаг гээшэ. Энэ программа мүнөө үеын ФОП баримталан, 8-дахи классай «Бэлиг» хэблэлээр гараһан С.Г.Ошоров, Ж.Ц.Жамбуевагай зохёон «Буряад хэлэн» гэхэн номдо таарууланхай.

Программын шухала **зорилгонь** хадаа:

- ургажа ябаа залуу үетэндэ эрдэм болбосоролой үндэхэ хууриие гүнзэгыгөөр ба бата бэхээр үгэхэ;

- хурагшадые Буряад республикын гүрэнэй аман ба бэшэгэй хэлэтэй болгохо;

- ниитын болон ажахын хэрэгтэ түрэлхи хэлээ хэрэглүүлжэ хургаха;

- арадайнгаа түүхэ, аман зохеолойнь баялиг, ёһо заншал, соёл болбосорол – эдэ бүгэдэндэ түшэглэн, тэдэниие һургажа, хугжөөжэ, хүмүүжүүлжэ, буряад үндэһэ яһатанай гүнзэгы мэдэрэл бүрилдүүлхэ.

- Һурагшадые литературна хэлэндэ һургалга. Абянуудые зүбөөр үгүүлхэ, үгэнүүдэй лексическэ удхые зүб ойлгохо, удхын сохилто зүбөөр хэрэгдэхэ дадалтай болгохо. Мэдүүлэл соо хэрэглэгдэһэн үгэнүүд һуури байраяа зүбөөр олоһон, удхынгаа талаар бэе бэетэеэ зүбөөр холболдонхой байха ёһотой. Нютаг хэлэнэй онсо илгаануудта анхаралаа хандуулха: алибаа нютагта тус үгыг гү, али абяе иигээд үгүүлдэг, харин литературна хэлэндэ иимээр үгүүлдэг гэжэ зэргэсүүлэн ойлгуулха шухала.

- Һурагшадай үгын нөөсыг арьбажуулга ба мэдүүлэл зохёолгыг хүгжөөлгэ. Уран зохёол, сонин, сэтгүүлнүүдые уншадаг һурагшын хэлэн тодо сэбэр, үгэ баянтай, мэдүүлэлнүүдые зүбөөр найруулха дадалтай байдаг. Хүшэр удхатай үгэнүүдые ойлгуулжа хэрэглүүлхэ шухала, словарна хүдэлмэри хэшээл бүхэндэ эмхидхэгдэжэ байха ёһотой. Хэрбээ һурагшада ойлгогдосогүй үгын байбалнь, «Буряад хэлэнэй сахим һураха ном» соо «Толи» гэһэн бүлэг нээбэл, багшанарай ба һурагшадай хэрэглэхэ 14 зүйлэй толинуудые ашаглан, хэрэгтэй үгэнүүдэй зүб бэшэлгэ, оршуулга, тайлбаринь олдохо аргатай.

- Холбоо хэлэлгэдэ һургалга. Буряад хэлэ заалгын гол зорилгонуудай нэгэн – хүнүүдэй хоорондоо харилсаха арга боломжо гүнзэгырүүлгэ, һанал бодолоо зүбөөр, үгэ баянтайгаар дамжуулха шадабари хүгжөөлгэ. Энэ шадабари болон дадал буряад хэлэнэй, уран зохёолой ба дунда һургуулида үзэгдэжэ байгаа бүхы предметүүдээр хэшээлнүүдтэ хэлэлгэ хүгжөөхэ элдэб даабаринуудые һурагшадаар дүүргүүлхэдэ бэхижүүлэгдэдэг. Зохёолго болон найруулга бэшэхын тула һурагшад хүдэлмэрингөө сэдэб зүбөөр шэлэн олохо, гол удхыень тодоор ойлгохо, юрын гү, али орёо түсэб зохёожо шадаха дүршэлтэй болохо ёһотой. Үгэнүүдэй удхыг, тэдэнэй холбоо, хэлэлгын уран аргуудые зүбөөр хэрэглэхэ. Оролто хубияа – шухала хубида, түгэсхэлдэ гуримтайгаар шэнжэлэн орожо, зохёолгоёо бэшэхэ.

ПРОГРАММЫН БҮРИДЭЛ

1. Да
бтала

2. Синтаксис тухай юрэнхы мэдээн
3. Холбуулал тухай ойлгосо
4. Холбуулалнуудай бүридэлдэ ороһон үгэнүүдэй харилсаан
5. Мэдүүлэл

6. Юрын мэдүүлэлэй байгуулга
7. Мэдүүлэлэй шухала гэшүүд
- 8.. Мэдүүлэлэй юрын гэшүүд
 9. Мэдүүлэлэй нэгэ түрэл гэшүүд
 10. Мэдүүлэлэй тододхонон гэшүүд
 11. Мэдүүлэлэй гэшүүд болодоггүй үгэнүүд
11. Дахуулал тухай юрэнхы мэдээн

ЬУРАГШАДАЙ ШАДАБАРИНУУД

Үхибүүнэй өөрын хүгжэлтын дүнгүүд (личностные результаты):

- өөрынгөө сэдхэлэй байдал түрэл хэлэн дээрээ хэлэхэ;
- оршон тойронхи байгаалиин, тиихэдэ хажуудахи хүнүүдэйнгээ байдал ойлгохо, тэдэндэ өөрынгөө хандаса, хүнүүдые дэмжэһэнээ, тэдэндэ туһалһанаа түрэл хэлэн дээрээ харуулха; - өөрынгөө хэлэ уран, баян, тодо, сэбэр болгохоёо оролдохо;
- тоонтодоо, түрэл орондоо дуратай байһанаа, өөрынгөө хандаса харуулха;
- уншаха, харилсаха дуратай байха;
- бэшэхэ шадабаритай байха, буулгажа бэшэхэ, шагнажа абаад бэшэхэ, өөрөө зохёон бэшэхэ;
- өөрынгөө сэдхэлэй байдал тухай, тиихэдэ үзэһэн юумэнууд тухайгаа бэшэжэ (эссе жанрын түхэлөөр) харуулха;
- түрэл хэлээ судалха эрмэлзэлтэй байха; - өөрынгөө хэһэн ажал сэгнэжэ шадаха.

Бээ гуримшуулаад ябаха шадабари (регулятивные УУД):

- өөрөө хэшээлэй темэ хэлэхэ, зорилгыень табиха;
- багшатаяа сугтаа һуралсалай проблемнэ асуудал яажа шиидхэхэ тухайгаа хөөрэлдэн, тусхай түсэб табиха;
- өөрынгөө хэжэ байһан үйлэнүүдые түсэбэй, алгоритмын үйлэнүүдтэй тааруулха, зэргэсуулхэ, тиин өөрынгөө ажаябуулга шалгаха, сэгнэхэ, зүб болгохо;
- өөрынгөө, ондоо хүнүүдэй, классайнгаа ажал тусхай критеринүүдээр шалгаха, хэр зэргэ шадабаритай болобобиб гэжэ элирүүлжэ һураха, критеринүүдые зохёохо;

Оршон тойроние судалха шадабари (познавательные УУД):

- текстээр дамжуулагдаһан мэдээсэлнүүдэй янза (виды информации) ойлгохо; юун тухай хэлэгдэнэб, удхань амар бэ, идеянь ямар бэ?
- олон ондоо янзын уншалга хэрэглэхэ;

- ондо ондоо түхэлтэй текстнууд (текст, схема, таблица, зураг) сооһоо өөртөө мэдээсэл олохо;

- үгөөр хэлэгдэһэн ойлгосо схемэ, таблица, модель болгохо, тиин һөөргэнь модель соо харуулаатай ойлгосо үгөөр хэлэхэ;

- анализ, синтез хэхэ;

- шалтагаан хойшолон хоёрой хоорондохи холбоо харуулха, тодоруулан зохёон тогтоохо;

- бодомжолхо.

Харилсаха шадабари (коммуникативные УУД):

- хэлэлгын зорилгоһөө дулдыдуулан өөрынгөө һанал бодол амин ба бэшэгэй хэлэн дээрэ харуулха;

- хэлэхэ, харилсаха зорилгоһоо үндэһэлэн, хэрэгтэй сагта монолог үг, али диалог хэрэглэжэ шадаха;

- өөрынгөө һанал бодол, һанамжа хэлэжэ, баталжа шадаха;

- хүнүүдэй хэлэһые шагнаха, ойлгохо, тиин өөрынгөө һанал бодол хубилгахаяа бэлэн байха;

- ажаябуулга эмхидхэхэдээ, хөөрэлдэжэ, хоорондоо хэлсэжэ, нэгэ һанал бодолдо ерэхэ;

- асуудалнууды табиха.

ПРОГРАММЫН БАЙГУУЛГА БА УДХА

Урда классуудта үзэһэнөө дабталга. (5 час)

Холбуулал (5 час)

Холбуулал тухай ойлгосо. Холбуулалай илгарал: тогтомол ба сүлөө холбуулалнууд. Холбоо үгэнүүд, тэдэнэй илгарал. Холбоо үгэнүүдые хэлэлгэдээ зүбөөр хэрэглэжэ һургалга. Олон янзын (синонимична) холбоо үгэнүүдые хэлэлгэдээ хэрэглэхэ шадабаритай болголго.

Мэдүүлэл (4 час)

Олон янзын (юрэ хөөрэхэн, асууһан, идхәһан, шангадхәһан) мэдүүлэлнүүд. Тэдэнэй илгаанууд ба сэглэлтын тэмдэгүүд. Удхын сохилто. Удхын сохилто ба үгэнүүдэй һуури байра хэрэглэжэ, мэдүүлэлэй шухала үгэ илгаруулан хэлэжэ һургалга.

Юрын мэдүүлэл (4 час)

Юрын ба орёо мэдүүлэлнүүд тухай ойлгосо. Мэдүүлэл соохи үгэнүүдэй холбоо. Үгэнүүдэй нягта ба нягта бэшэ холбоонууд. Тааралдал, хүтэлбэри, шадарлал. Мэдүүлэлэй гэшүүд. Хоёр бүридэлтэ ба нэгэ бүридэлтэ юрын мэдүүлэлнүүд. Юрын мэдүүлэлэй илгарал. Дутуу мэдүүлэл.

Мэдүүлэлэй шухала гэшүүд (4 час)

Нэрлүүлэгшэ, тэрэнэй гаралга. Нэрлүүлэгшые заагша. Хэлэгшэ, тэрэнэй гаралга. Юрын хэлэгшэ. Бүридэмэл хэлэгшэ. Бүридэмэл нэрэ хэлэгшэ. Бүридэмэл үйлэ хэлэгшэ. Хэлэгшын холболто. Нэрлүүлэгшэ хэлэгшэ хоёрой хоорондо зурлаа табилга. Хэлэгшын зүйр үгэнүүд.

Мэдүүлэлэй юрын гэшүүд (6 час)

Элирхэйлэгшэ, тэрэнэй гаралга. Хабсаргалта, тэрэнэй илгарал. Нэмэлтэ. Сэхэ ба хазагай нэмэлтэ. Ушарлагша, тэрэнэй илгарал. Мэдүүлэл соохи үгэнүүдэй байра. Юрын гэшүүдые хэлэлгэдээ зүбөөр хэрэглэжэ хуралга. Нэмэлтэ, элирхэйлэгшын орондо таараха синонимуудые хэрэглэлгэ.

Мэдүүлэлэй нэгэ түрэл гэшүүд (4 час)

Нэгэ түрэл гэшүүд тухай ойлгосо. Нэгэ түрэл ба нэгэ түрэл бэшэ элирхэйлэгшэнүүд. Нэгэ түрэл гэшүүдэй холболто үгэнүүд. Хоолойн аялгаар холболдоһон нэгэ түрэл гэшүүд. Хэдэн зэргэлээ нэгэ түрэл гэшүүдтэй мэдүүлэлнүүд. Нэгэ түрэл гэшүүдтэй мэдүүлэл доторхи хамтадхаһан үгэ. Хамтадхаһан үгэтэй нэгэ түрэл гэшүүдтэй мэдүүлэлнүүдэй сэглэлтын тэмдэгүүд. Нэгэ түрэл гэшүүдтэй мэдүүлэлнүүдые зүб аялгатайгаар хэлэжэ хуралга. Эдэ мэдүүлэлнүүд соо сэглэлтын тэмдэгүүдые зүбөөр табиха шадабаритай болголго.

Мэдүүлэлэй гэшүүд болодоггүй үгэнүүд.

Тэдэнэй илгарал (4 час)

Оролто үгэнүүдтэй мэдүүлэлнүүд. Оролто мэдүүлэлнүүд. Оролто үгэнүүдые ба оролто мэдүүлэлнүүдые хоолойн аялгаар илгалга. Оролто үгэнүүдэй сэглэлтын тэмдэгүүд. Оролто мэдүүлэлнүүдые запятой, зурлаа, хаалтаар илгалга. Хандалга. Мэдүүлэл дотор хандалгын хуури. Хандалгые хоолойн аялгаар илгалга ба хандалгын сэглэлтын тэмдэгүүд. Хэлэһэн һанал бодолдоо хандалгаяа оролто үгэнүүдэй туһаар гарган, харуулжа шадалга. Аянгалһан үгэнүүд ба үгэ мэдүүлэлнүүд. Хандалгатай, оролто үгэнүүдтэй, оролто мэдүүлэлнүүдтэй, аянгалһан үгэнүүдтэй мэдүүлэлнүүдые зүб аялгатайгаар хэлэхэ шадабаритай болголго. Эдэ мэдүүлэлнүүдтэ сэглэлтын тэмдэгүүдые табиха шадабаритай болголго.

Мэдүүлэлэй тододхоһон гэшүүд (4 час)

Тусгаарлалга тухай юрэнхы ойлгосо. Тусгаарлагдаһан гэшүүдые хоолойн аялгаар илгалга. Хабсаргалта тусгаарлалга, тэрэнэй сэглэлтын тэмдэг. Мэдүүлэлэй гэшүүдые тодо болгоһон үгэнүүдые тусгаарлалга. Тусгаарлалгын сэглэлтын тэмдэгүүд. Тусгаарлалгатай, хабсаргалтатай мэдүүлэлнүүдые зүб аялгатайгаар хэлэжэ, уншажа хуралга. Тусгаарлагдаһан гэшүүдтэй мэдүүлэлнүүдые зүбөөр үгүүлхэ шадабаритай болголго. Иимэ мэдүүлэлнүүдые алдуугүйгөөр бэшэхэ дадалтай болголго.

Дахуулалтай мэдүүлэлнүүд (5 час)

Дахуулал тухай юрэнхы ойлгосо. Юрын дахуулал. Бээ даахан дахуулал. Тэдэниие зүб аялгатайгаар үгүүлэлгэ ба сэглэлтын тэмдэгүүд.

Жэл соо үзэхэнөө дабталга (7 час)

Холбоо хэлэлгэ хүгжөөлгэ (10 час)

Бүхэли зохёолой гү, али тэрэнэй али нэгэ бүлэгэйн удхада дүтэрхыгөөр, синтаксисэйнгээ талаар бүри орёо (дэлгэрэнгы юрын мэдүүлэлнүүдтэй) текстнүүдые удхадань дүтэрхыгөөр хэрэглэлгэ ба найруулга бэшэлгэ.

Бүхэли зохёолой гү, али тэрэнэй али нэгэ удха тухай өөрынгөө ханал бодомжо харуулангаа, хуряангыгаар аман хөөрэлгэ ба найруулга бэшэлгэ.

Уншахан зохёолой удхада табигдахан асуудалнуудта элдэб цитата, баримтатай дэлгэрэнгы харюунуудые бэшэлгэ.

Урид зохёолон түсэбэй ёһоор уран зохёолой геройнуудта (ганса геройдо гү, али зэргэсүүлэн) характеристикэ бэшэлгэ. Кинофильмын, зүжэгэй ба уран зохёолой ямар нэгэн герой тухай зохёолго бэшэлгэ.

Юрын байгуулгатай орёо мэдүүлэлнүүдхээ бүридэһэн хөөрөөнүүдые ородһоо буряад хэлэн дээрэ оршуулга.

Найндэр гү, али нурагшадай амаралта тухай аман ба бэшэмэл хөөрөөн.

Ариг сэбэрые сахилга, бэеын тамир тухай сэдэбүүдтэ бодомжолгын зүйлнүүдтэйгээр аман ба бэшэмэл зохёолго бэшэлгэ.

Нуралсалай ном соохи уран зохёолһоо шэлэгдэһэн үгүүлэлэй удхые богонихоноор (конспект) бэшэлгэ. Уншахан номойнгоо гол удхые тобшоор найруулан бэшэлгэ (аннотаци). Нютагайнгаа гү, али «Буряад үнэн» сониндо багахан үгүүлэл бэшэлгэ.

КАЛЕНДАРНА-ТЕМАТИЧЕСКА ТҮСЭБЛЭЛГЭ

№ п/п	Темэ	Саг			Үзэхэ саг
		хамт а	Шалгалт ын хүдэлмэри	Практиче ска хүдэлмэри	
	Буряад хэлэн - арадай хэлэн	1			
	5 - 7 классуудта үзэхэнөө дабталга	1			
	Фонетикэ	1			
	Графика	1			
	Орфографии	1			
	Лексикэ	1			
	Лексикэ	1			
	Морфологи	1			
	Морфологи	1			
	Буряад хэлэлгын байгуулга тухай	1			
	Синтаксис тухай юрэнхы ойлгосо	1			
	Синтакматика тухай юрэнхы ойлгосо	1	1		
	Х.х. Зохеолго	1			
	Холбуулал тухай юрэнхы ойлгосо	1			
	Сулоо холбуулал	1			
	Тогтомол холбуулал	1			
	Холбуулалнуудай бурдэлдэ	1			
	Угэнуудэй харилсаа холбоо	1			
	Холбуулалнуудай удха	1			
	Мэдуулэл	1			
	Мэдуулэл тухай юрэнхы ойлгосо	1			
	Холбуулал мэдуулэл хоер ямар илгаатайб	1			

	Холбуулал мэдүүлэл хоёр ямар илгаатайб	1			
	Х.х. Зохеолго	1	1		
	Угуулэл текст	1			
	Юрын мэдүүлэл	1			
	Юрын мэдүүлэлэй байгуулга	1			
	Юрын мэдүүлэлэй байгуулга	1			
	Юрын мэдүүлэлэй байгуулга	1			
	Юрын мэдүүлэлэй байгуулга	1			
	Хэлэлгэ хугжоолгэ	1			
	Угуулэл текст	1			
	Текст дээрэ худэлмэри	1			
	Мэдүүлэлэй гэшууд	1			
	Мэдүүлэлэй гэшууд	1			
	Мэдүүлэлэй шухала гэшууд	1			
	Мэдүүлэлэй шухала гэшууд	1			
	Мэдүүлэлэй шухала гэшууд	1			
	Мэдүүлэлэй шухала гэшууд	1			
	Мэдүүлэлэй шухала гэшууд	1			
	Мэдүүлэлэй шухала гэшууд	1			
	Х.х. Зохеолго	1			
	Угуулэл текст	1			
	Текст дээрэ худэлмэри	1			
	Мэдүүлэлэй юрын гэшууд	1			
	Мэдүүлэлэй юрын гэшууд	1			
	Мэдүүлэлэй юрын гэшууд	1			
	Мэдүүлэлэй юрын гэшууд	1			

Мэдуулэлэй юрын гэшууд	1			
Мэдуулэлэй юрын гэшууд	1	1		
Х.х. Ородхоо оршуулга	1			
Мэдуулэлэй тододхоон гэшууд	1			
Мэдуулэлэй тододхоон гэшууд	1			
Мэдуулэлэй тододхоон гэшууд	1			
Мэдуулэлэй тододхоон гэшууд	1			
Мэдуулэлэй тододхоон гэшууд	1			
Мэдуулэлэй тододхоон гэшууд	1			
Х.х. Багшын үзэмжөөр	1			
Угуулэл	1			
Текст дээрэ худэлмэри	1			
Мэдуулэлэй нэгэ турэл гэшууд	1			
Мэдуулэлэй нэгэ турэл гэшууд	1			
Мэдуулэлэй нэгэ турэл гэшууд	1			
Мэдуулэлэй нэгэ турэл гэшууд	1			
Мэдуулэлэй нэгэ турэл гэшууд	1			
Мэдуулэлэй гэшууд болодоггуй угэнууд	1			
Мэдуулэлэй гэшууд болодоггуй угэнууд	1			
Хэлэлгэ хугжоолгэ	1			
Угуулэл текст	1			
Текст дээрэ худэлмэри	1			
Мэдуулэлэй гэшууд болодоггуй угэнууд	1			
Мэдуулэлэй гэшууд болодоггуй угэнууд	1			

Мэдуулэлэй гэшууд болодоггүй угэнууд	1	1		
Х.х. Зохеолго	1			
Дахуулал тухай юрэнхы мэдээн	1			
Дахуул угэнууд	1			
Дахуул угэнууд	1			
Дахуул угэнууд	1			
Дахуул угэнууд	1			
Хэлэлгэ хугжоолгэ	1			
Угуулэл.	1			
Текст дээрэ хүдэлмэри	1			
Холбуулал	1			
Холбуулал	1			
Мэдуул	1			
Мэдуул	1			
Юрын мэдуулэл	1			
Юрын мэдуулэл	1			
Мэдуулэлэй гэшууд	1			
Мэдуулэлэй гэшууд	1			
Мэдуулэлэй шухала гэшууд	1			
Мэдуулэлэй шухала гэшууд	1			
Мэдуулэлэй юрын гэшууд	1			
Мэдуулэлэй юрын гэшууд	1	1		
Угуулэл текст	1			
Х.х. Зохеолго	1			
Проектнэ хүдэлмэри	1			
Сахим номоор ажалнууд	1			
Проектнэ хүдэлмэри	1			
Хамтадаа	97	5		

БАГШЫН ХЭРЭГЛЭХЭ МЕТОДИЧЕСКА ЛИТЕРАТУРА

1. С.Г. Ошоров, Ж.Ц. Жамбуева «Буряад хэлэн» 8-дахи класс, Улаан-Үдэ «Бэлиг», 2016 он.
2. Методическа дуралдалнууд С.Г. Ошоров, Ж.Ц. Жамбуева Улаан-Үдэ «Бэлиг», 2017 он.
3. «Буряад нургуулийн программанууд» Буряад хэлэн 5-11 класс Д.Д. Санжина, Г.Д. Будаева, Б.Б. Будаин Улан-Үдэ «Бэлиг» 2008 он.
4. Шарланова Н.Ц., Раднаева Е.Д. «Буряад хэлээр тестнүүд» Улан-Үдэ 2008 он.
5. Д.Б. Базарова «Буряад хэлээр тестнүүд» Улан-Үдэ «Бэлиг» 2009 он.
6. Л.Д. Шагдаров «Буряад хэлэнэй бэшэгэй дүрим» Улаан-Үдэ «Бэлиг» хэблэл 2009 он.
7. У-Ж.Ш. Дондуков, Б.Б. Лхасаранова «Учебник бурятского языка» Улан-Үдэ Издательство «Бэлиг» 2006 он.
8. «Буряад хэлэн» электронный учебник бурятского языка.
9. А.Б.Санжаева «Буряад хэлэнэй грамматикаар таблицанууд», 2010
10. А.Б.Санжаева «Буряад хэлээр лабораторна-практическа худэлмэринүүд», 2000
11. «Буряад хэлэн» сахим нураха бэшэг, 2006, 2010
12. С.Г.Будаин «Буряад хэлээр тестнууд», 2006